

Cal destacar les 3 espècies noves detectats per a la comarca: gambúsia, ànec cuallarg i mussol pirinenc.

Peixos

Barb de l'Ebre, *Luciobarbus graellsii*
Steindachner, 1866

* 1 individu, Fluvià, passallís de la Confiança, Besalú, DG 7771, 120 m, 20/05/2007 (M. CLAVERO, Q. POU i LL. ZAMORA).

* 2 individus, Fluvià, passallís de la Confiança, Besalú, DG 7771, 120 m, 25/09/2007 (M. CLAVERO, Q. POU i LL. ZAMORA).

Madrilleta vera, *Rutilus rutilus* Linnaeus, 1758

* 15 individus, Fluvià, passallís de la Confiança, Besalú, DG 7771, 120 m, 20/05/2007 (M. CLAVERO, Q. POU i LL. ZAMORA).

* 44 individus, Fluvià, passallís de la Confiança, Besalú, DG 7771, 120 m, 25/09/2007 (M. CLAVERO, Q. POU i LL. ZAMORA).

Gambúsia, *Gambusia holbrooki* Girard, 1859

* Primera cita d'aquesta espècie exòtica per a la Garrotxa, 1 individu, Fluvià, passallís de la Confiança, Besalú, DG 7771, 120 m, 25/9/07 (M. CLAVERO, Q. POU i LL. ZAMORA).

Rèptils

Coronel·la austriaca, *Coronella austriaca*
Laurenti, 1768

* 1 exemplar, marge d'una pista, Monars, Montagut i Oix, DG 6186, 1247 m, 26/07/2007 (X. BÉJAR i X. OLIVER).

Ocells

Ànec cuallarg, *Anas acuta* Linnaeus 1758

* Primera citació comarcal. 1 exemplar, Fluvià, dins el nucli urbà d'Olot, DG 5769, 450 m, 2/2/2007 (J. MONTSERRAT)

La Gambúsia, *Gambusia holbrooki* Girard, 1859

Peix petit, natiu al continent americà, que va ser introduït a principis del segle XX a casa nostra per tal de combatre la malària, gràcies a la seva eficiència depredadora sobre les larves i adults de dípters.

La seva estratègia de reproducció vivípara abasta des de l'abril fins al setembre, període en què una femella pot realitzar fins a cinc freses. El fet que els individus adquireixin la maduresa sexual entre les 4 i 8 setmanes de vida fa que l'espècie tingui un potencial reproductor molt gran, i pugui assolir mides poblacionals considerables amb pocs mesos.

D'ençà de la seva introducció, la gambúsia s'ha estès a la majoria de masses d'aigua lòtiques i lenitiques de les parts baixes de les conques hidrogràfiques, abarcant ambients de diferent salinitat, des d'aigües dolces a salobres, com és el cas dels aiguamolls litorals. És en aquests ambients més particulars d'aiguamolls i llacunes litorals que l'espècie ha provocat una forta exclusió competitiva sobre les poblacions de ciprinodòntids autòctons (fartet i samaruc), posant en perill la seva existència. Aquesta primera cita de l'espècie al Fluvià dins els límits comarcals de la Garrotxa posa de manifest que l'espècie encara es troba en expansió.

JOAN NASPLEDA

* 1 mascle, estanys de can Jordà, Santa Pau, DG 5966, 525 m. Segurament el mateix exemplar d'Olot, 12/2/2007 (F. TRABALON).

Ànec cullerot, *Anas clypeata* Linnaeus, 1758

* 4 mascles i 6 femelles, resclosa de Bellsolà, Besalú, DG 7672, 130 m, 3/4/2007 (M. LOCKWOOD).

Agró blanc, *Casmerodius albus* Linnaeus, 1758

* 1 exemplar, resclosa de Besalú, Besalú, DG 7672, 130 m, 23/11/2007 i 5 individus, Fluvià, pla de Can Pujol, Sant Ferriol, DG 7771, 120 m, 07/12/2007 (S. CASTILLO).

Agró roig, *Ardea purpurea* Linnaeus 1766

* 1 adult, Fluvià, pla del Bisbe, Besalú, DG 7871, 120 m, 7/6/2007 (F. TRABALON).

Cigonya negra (*Ciconia nigra*)

F. Trabalon

La Cigonya negra (*Ciconia nigra*) presenta tres nuclis poblacionals a escala mundial: Europa, Àsia i Àfrica austral. Sembla ser que aquests tres nuclis estan aïllats, i per tant, no hi ha intercanvi d'individus entre ells. Dels tres, la població europea és la més important quant a mida. Es troba distribuïda majoritàriament a la part oriental; mentre que a la part occidental, el nucli poblacional més gran és el que hi ha a la península Ibèrica, on podem trobar l'espècie com a reproductora (només al quadrant sud occidental), en parades migratòries i com a hivernant. Sembla que en els darrers anys s'està produint un lent procés de sedentarització, especialment al nucli reproductor més important d'Extremadura (prop dels embassaments i rierols apartats), i en algunes zones litorals i prelitorals (especialment, a la plana del Guadalquivir). L'espècie habita zones boscoses, pantanoses o amb presència de parets escarpades, sempre que es troben prop de masses d'aigua (per exemple rius, embassaments o llacs) amb una bona garantia de peix, el seu recurs alimentari principal. A Catalunya, l'espècie la podem trobar regularment durant els passos migratoris, tot i que de forma molt escassa. La hivernada és encara un fet més rar i puntual a Catalunya. L'espècie ha estat citada puntualment com a hivernant a la Ribera d'Ebre, al Penedès, als aiguamolls de l'Empordà, al delta de l'Ebre, al delta del Llobregat i a Flix. És per això que la cita d'hivernada de la Cigonya negra recollida durant el període hivernal de 2007 a Fares (Sant Ferriol, Garrotxa) és un fet a destacar, que se suma a les altres citacions d'hivernada de Catalunya. Concretament, 2 exemplars van ser observats des de desembre de 2006 fins el febrer de 2007, i 1 exemplar va tornar a ser vist els mesos de novembre i desembre de 2007, constituint un possible segon any consecutiu d'hivernada, sense que constin registres posteriors a la zona. Aquestes cigonyes es movien pel Fluvià i les planes adjacents, als termes municipals de Sant Ferriol i Maià de Montcal. S'alimentaven als marges de la riba del mateix riu, i buscaven refugi als boscos de ribera. Aquesta dada d'hivernada resulta especialment interessant, atès que la població hivernant a la península just arriba als 200 exemplars. En el cas de la hivernada a la Garrotxa, el més probable és que es tractessin d'exemplars nidificants al nord-est d'Europa.

Teixidor
(*Remiz pendulinus*)

El teixidor és l'únic representant europeu de la família dels remízids. És un ocell molt petit, d'uns 10-11,5 cm de longitud, que es caracteritza per presentar un bec cònic i punxegut, antifac negre, capell i nuca gris clar, i dors i esquena rogencs. Les femelles són més pàl·lides i amb l'antifaç més reduït. Els juvenils es distingeixen per no presentar marques fosques a la cara.

M. Olivé

S'alimenta principalment d'insectes. Pel que fa a l'hàbitat de nidificació, requereix ambients aquàtics i de ribera, com ara rius, canals, canyissars, etc. Per construir el niu necessita arbres o arbusts alts, sobretot pollancre (*Populus* sp. pl.), àlbers (*Populus alba*) i salzes (*Salix* sp. pl.). El niu és de berriscol de boga i àlber, en forma de bossa i amb una entrada lateral tubular. Aquest s'uneix a una branca, i queda habitualment suspès sobre l'aigua.

Les poblacions reproductores del centre i nord d'Europa són migradores i passen l'hivern a l'àrea mediterrània. A Catalunya, cria principalment a la plana de Lleida, l'Empordà, la conca baixa del Llobregat i les terres de l'Ebre. A l'hivern i durant els passos migratoris, el nombre d'efectius augmenta significativament, i se'l pot trobar en un gran nombre de zones humides arreu del país.

Cigonya negra, *Ciconia nigra* Linnaeus, 1758

* 1 individu sobre Aiguaneagra, Sant Joan les Fonts, DG 6072, 600 m, 01/09/2007 (F. TRABALON).

* 1 individu, Fluvià, pla de Can Pujol, Fares, Sant Ferriol, DG 7771, 120 m, del 01/11/2007 al 26/12/2007 (S. CASTILLO i X. OLIVER).

Aligot vesper, *Pernis apivorus* Linnaeus, 1758

* 113 exemplars, cingles de les Manrades, Montagut i Oix, DG 6683, 800 m, 5/5/2007 (J. MONTSERRAT)

* 1305 exemplars en migració entre les 10h i les 14h, dins la sisena campanya de migració de rapinyaires, Aiguaneagra, Sant Joan les Fonts, DG 6072, 590 m, del 25/8/ al 25/9/2007 (F. TRABALON).

Trencalòs, *Gypaetus barbatus* Linnaeus 1758

* 1 exemplar al cingle de les Manrades, Montagut i Oix, DG 6683, 800 m, 5/5/2007 (J. MONTSERRAT).

Aufrany, *Neophron percnopterus* Linnaeus, 1758

* Presència d'una parella adulta dins el període reproductor a l'Alta Garrotxa. Nou quadrat UTM 10x10 de cria possible (F. TRABALON).

Esparver cendròs, *Circus pygargus* Linnaeus, 1758

* 4 individus sobre Aiguaneagra, Sant Joan les Fonts, DG 6072, 600 m, 21/08/2007 i 1/09/2007 (F. TRABALON)

Àguila calçada, *Hieraaetus pennatus* Gmelin, 1778

* Dos nous territoris establerts a l'Alta Garrotxa durant el període reproductor. Nou quadrat UTM 10x10 de cria possible (F. TRABALON).

* Dos exemplars observats repetidament dins el període reproductor a Sant Feliu de Pallerols. Nou quadrat UTM 10x10 de cria possible (F. TRABALON)

Àguila pescadora, *Pandion haliaetus* Linnaeus, 1758

* 8 individus solitaris, observats al llarg de tot el mes en pas migratori, Aiguaneagra, Sant Joan les Fonts, DG 6072, 600 m, 09/2007 (F. TRABALON).

Esmerla, *Falco columbarius* Linnaeus, 1758

* 1 exemplar, can Serola, Sales de Llierca, DG 7177, 340 m, 18/12/2007 (S. CASTILLO).

Rascló, *Rallus aquaticus* Linnaeus, 1758

* 1 exemplar a la resclosa de Bellsolà, Besalú, DG 7672, 130 m, 14/10/2007 (S. CASTILLO).

Grua, *Grus grus* Linnaeus, 1758

* 150 exemplars en vol, coll de Capsacosta, Vall de Bianya, DG 5078, 860 m, 3/11/2007 (F. TRABALON).

Valona, *Tringa glareola* Linnaeus, 1758

* 1 exemplar acompanyant una xivitona, estanys de can Jordà, Santa Pau, DG 5966, 525 m, 15/4/2007 (F. TRABALON).

Gavina vulgar, *Larus ridibundus* Linnaeus, 1766

* 8 exemplars, el Fluvià a l'altura del pla de can Pujol, Fares, Sant Ferriol, DG 7771, 120 m, 19/12/2009 (S. CASTILLO).

Cotorreta de pit gris, *Myiopsitta monachus* Boddaert, 1783

* Espècie exòtica, de la qual s'han observat diversos exemplars als prats de la Mandra, Olot, DG 5769, 430 m, 9/4/2007 (C. ALVAREZ).

* 1 exemplar al Parc Nou, Olot, DG 5769, 430 m, 6/10/2007 (E. SANLLEHI).

Mussol pirinenc, *Aegolius funereus* Linnaeus, 1758

* Primera citació comarcal. 1 exemplar cantant durant 20' en una pollancreda, prop del salt de la Cua d'Euga, La Vall d'en Bas, DG 5360, 900 m, 1/1/2007 (J. FABREGÓ).

Puput, *Upupa epops* Linnaeus, 1758

* 2 exemplars reclamant al Croscat, Olot, DG 6168, 660 m, 20/1/2007 (F. TRABALON).

* 1 exemplar, can Mitjà-Les Fonts, Olot, DG 5869, 430 m, 25/12/2007 (J. FABREGÓ).

* 1 exemplar, pla de Poliger, Sant Jaume de Llierca, DG 6674, 250 m, 10/1/2007 (F. TRABALON).

Alosa vulgar, *Alauda arvensis* Linnaeus, 1758

Grup de 150 exemplars a les Preses, DG 5566, 460 m, 24/1/2007 (F. TRABALON).

Piula dels arbres, *Anthus trivialis* Linnaeus 1758

1 exemplar anellat a can Jordà, Santa Pau, DG 5966, 520 m, 9/10/2007 (M. OLIVÉ).

Cercavores, *Prunella collaris* Linnaeus 1758

* 30 exemplars als prats de dalt del puig del Comanegra (Montagut i Oix, Garrotxa), DG 5966, 520 m, 26/12/2007 (J. NASPLEDA).

Còlit gris, *Oenanthe oenanthe* Linnaeus 1758

2 mascles, bassa de Monars, Montagut i Oix, DG 6086 1280 m, 15/6/2009 (F. TRABALON).

Boscaler pintat gros, *Locustella naevia* Linnaeus 1758

* 2 exemplars anellats, Can Jordà, Santa Pau, DG 5966, 520 m, 29 i 30/09/2007 (M. OLIVÉ).

Teixidor, *Remiz pendulinus* Linnaeus 1758

* 2 i 4 exemplars anellats a Can Jordà (Santa Pau, Garrotxa), DG 5966, 520 m, 24 i 25/10/2007, un d'ells era un control anellat a l'Illa de Buda, Delta de l'Ebre (M. OLIVÉ).

Botxí, *Lanius meridionalis* Linnaeus 1758

* 1 exemplar, Argelaguer, DG 7074, 180 m, 18/12/2007 (S. CASTILLO).

* 1 exemplar en migració o en dispersió al volcà d'Aiguaneira (Sant Joan les Fonts, Garrotxa), DG 6072, 600 m, 1/09/2007 (F. TRABALON)

Durbec, *Coccothraustes coccothraustes* Linnaeus, 1758

* 15 exemplars a Monell, Mieres, DG 7063, 290 m, 5/3/2007 (F. TRABALON)

* 6 exemplars, roureda de Sacot i camí de Colltort, Santa Pau, DG 6165, 620 m, 18/12/2007 (F. TRABALON)

Mamífers

Lúdriga, *Lutra lutra* Linnaeus 1758

* 1 exemplar atropellat a la riera de Capellades, Beuda, DG 7573, 200 m, 20/12/2007 (R. CARBONELL).

Turó, *Mustela putorius* Linnaeus 1758

* 1 exemplar, Can Biel, Santa Pau, DG 6669, 400 m, 01/06/2007 (N. VALERO).